

Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven)

Dato	LOV-1973-03-09-14
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet
Sist endret	LOV-2017-06-21-89 fra 01.01.2018
Publisert	ISBN 82-504-1467-5
Korttittel	Tobakksskadeloven – tob skl

Kapitelloversikt:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 3)

Kapittel 2. Registrerings- og tilsynsordning for salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater (§§ 4 - 16)

Kapittel 3. Salg av tobakksvarer mv. (§§ 17 - 21 a)

Kapittel 4. Forbud mot reklame mv. (§§ 22 - 24)

Kapittel 5. Særskilte forbud mot tobakksbruk mv. (§§ 25 - 29)

Kapittel 6. Merking og utforming av tobakksvarer mv. (§§ 30 - 34)

Kapittel 6A. Elektroniske sigaretter, urtebaserte røykeprodukter og nye tobakksprodukter (§§ 34 a - 34 d)

Kapittel 7. Tilsyn og reaksjoner på regelbrudd (§§ 35 - 37 a)

Kapittel 8. Opplysnings- og rapporteringsplikter (§§ 38 - 40 a)

Kapittel 9. Avsluttende bestemmelser (§§ 41 - 45)

Loven *omarbeidet i sin helhet* ved lov 24 mai 2013 nr. 17 i kraft 1 juli 2017.

Tidligere § 21 om ikrafttredelse forsvant helt ut av loven.

Lovens tittel endret ved lover 6 mai 1988 nr. 24, 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 23 mai 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), hele loven ble samtidig omarbeidet. – Jf. *tidligere* lov 19 apr 1899 nr. 2. – Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XXV nr. 3 (dir 2014/40, tidligere 2001/37/EF).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 1. Formål

Formålet med denne lov er å begrense de helseskader som bruk av tobakksvarer medfører gjennom å redusere forbruket og på sikt bidra til å oppnå et tobakksfritt samfunn. Videre regulerer loven tiltak for å forebygge at barn og unge begynner å bruke tobakksvarer, fremme at de som allerede bruker tobakksvarer, slutter og beskytte befolkningen mot eksponering for tobakksrøyk.

- 0 Endret ved lover 21 juni 2002 nr. 33 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 575), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 2. *Definisjoner*

Med tobakksvarer forstås i denne lov varer som kan røykes, innsnuses, suges eller tygges såfremt de helt eller delvis består av tobakk.

Med tobakksutstyr forstås i denne lov varer som etter sitt formål hovedsakelig benyttes i forbindelse med tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Med tobakkssurrogat forstås i denne lov produkt som etter sin bruksmåte tilsvarende tobakksvarer, men som ikke inneholder tobakk.

Med elektronisk sigarett forstås i denne lov tobakkssurrogater som kan brukes til inntak av damp gjennom et munnstykke, eller deler av et slikt produkt, herunder en patron, en tank og utstyret uten patron eller tank. Elektroniske sigaretter kan være til engangsbruk eller for gjenoppfylling.

Med gjenoppfyllingsbeholder forstås i denne lov en beholder som inneholder væske som kan brukes til gjenoppfylling av en elektronisk sigarett.

Med urtebasert røykeprodukt forstås i denne lov tobakkssurrogat basert på planter, urter eller frukter, som kan forbrukes gjennom en forbrenningsprosess.

Med tobakksimitasjon forstås i denne lov produkter som etter sin utforming har en nær likhet med tobakksvarer eller tobakksutstyr, men som ikke inneholder tobakk eller tobakkssurrogat.

Med salg forstås i denne lov overdragelse av tobakksvarer til forbruker mot vederlag.

Med engrossalg forstås i denne lov overdragelse av tobakksvarer mot vederlag som ikke omfattes av åttende ledd.

Med grensekryssende fjernsalg forstås i denne lov salg der forbrukeren på tidspunktet for bestilling av varen fra et detaljsalgssted er i et annet land enn der detaljsalgsstedet er etablert.

Med spesialforretning forstås i denne lov utsalgssted som hovedsakelig selger tobakksvarer, tobakkssurrogater eller tobakksutstyr.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som skal regnes som tobakksvarer, tobakkssurrogater, tobakksimitasjoner, tobakksutstyr, elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere, og nærmere kriterier for hva som menes med spesialforretning. I tvilstilfeller kan departementet avgjøre spørsmålene med bindende virkning.

- 0 Endret ved lover 15 apr 1977 nr. 29, 17 feb 1995 nr. 10 (ikr. 1 jan 1996), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 3. *Virkeområde*

Loven får anvendelse på innførsel, utførsel, omsetning, utforming og bruk av tobakksvarer, tobakksutstyr, tobakkssurrogater, tobakksimitasjoner og nye kategorier av tobakks- og nikotinprodukter.

Loven, med unntak av § 28 a, får ikke anvendelse på elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere som omfattes av legemiddelloven eller lov om medisinsk utstyr.

Loven gjelder for Norge, herunder Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan i forskrift bestemme at deler av loven ikke skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen, og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

Loven kommer til anvendelse for petroleumsvirksomhet til havs i den grad slik virksomhet omfattes av arbeidsmiljøloven § 1-3.

- 0 Endret ved lover 4 des 1992 nr. 132, 21 juni 2002 nr. 33 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 575, med unntak av annet ledd som trådte ikr. 30 sep 2003), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

Kapittel 2. Registrerings- og tilsynsordning for salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater

- 0 Kapitlet opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415). Kapitlet, med § 4 til § 16, tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res. 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 4. Registreringsplikt for salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker

Salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker uten registrering hos Helsedirektoratet er forbudt. Hver enkelt virksomhet skal registrere samtlige av sine salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Plikten til å være registrert gjelder både permanente salgssteder og salgssteder som selger deler av året eller for en enkelt anledning.

Til forbruker er det kun tillatt å selge tobakksvarer og tobakkssurrogater som er lovlig importert eller kjøpt fra registrerte grossister.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktene i første, andre og tredje ledd, herunder om hvilke opplysninger som skal registreres, sletting av registrering, begrensninger for registrering samt unntak fra registreringsplikt.

- 0 Endret ved lover 4 des 1992 nr. 132, 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, tredje ledd trådte ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 5. Internkontroll

Salgsstedet skal etablere internkontroll for etterlevelse av bestemmelsene i §§ 4, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42. Internkontrollen skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndighetene.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontrollen.

- 0 Endret ved lover 17 feb 1995 nr. 10 (ikr. 1 jan 1996), 17 jan 1997 nr. 3 (ikr. 1 mars 1997), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 6. Registreringsplikt for engrossalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater

Engrossalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater uten registrering hos Helsedirektoratet er forbudt.

Engrossalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater kan bare skje til registrerte salgssteder og grossister.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktene i første og andre ledd, herunder om hvilke opplysninger som skal registreres, sletting av registrering, begrensninger for registrering samt unntak fra registreringsplikt.

- 0 Tilføyd ved lov 6 mai 1988 nr. 24, endret ved lover 17 feb 1995 nr. 10 (ikr. 1 jan 1996), 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997), 15 juni 2001 nr. 66 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 695), 21 juni 2002 nr. 33 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 575), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juni 2004 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 17 juni 2005 nr. 62 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 609), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, annet ledd trådte ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 7. Tilsyn med salgssteder

Kommunen fører tilsyn med at registrerte salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker overholder bestemmelsene i §§ 4, 5, 9, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 og forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Salgsstedet plikter å gi kommunen tilgang til lokaler, herunder varelager, nødvendige opplysninger, vareprøver og annen relevant bistand.

Syssele mannen fører tilsyn etter første ledd på Svalbard. Syssele mannen kan delegere oppgaven til Longyearbyen lokalstyre.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser i forskrift om tilsyn og om utøvelsen av tilsynet, herunder om at tilsyn med enkelte typer salgssteder skal føres av Helsedirektoratet.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, første og annet ledd trådte ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 8. Pålegg om retting og tvangsmulkt

Hvis kommunen finner at et salgssted har overtrådt bestemmelser i §§ 4, 5, 9, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 eller bestemmelser gitt i medhold av disse er overtrådt, kan den pålegge retting av forholdet. Det skal samtidig settes en frist for rettingen. Kommunen kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet har opphørt.

I tillegg til pålegg om retting, kan kommunen fastsette tvangsmulkt. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og den kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom kommunen ved avdekking av overtredelse av bestemmelser som nevnt i første ledd finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd som ikke kan stanses etter første og andre ledd, kan kommunen på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunktet en ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Helsedirektoratet kan treffe vedtak etter første til tredje ledd i denne bestemmelsen overfor grossister ved overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 35.

Sysselmannen kan treffe vedtak etter første til tredje ledd på Svalbard. Sysselmannen kan delegere til Longyearbyen lokalstyre å fatte vedtak etter denne bestemmelsen for Longyearbyen.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, første til femte ledd ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 9. Salgsforbud

Hvis kommunen finner at et salgssted har overtrådt bestemmelser i §§ 4, 5, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 eller bestemmelser gitt i medhold av disse, kan den treffe vedtak om forbud mot salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Helsedirektoratet kan treffe vedtak om forbud mot engrossalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater ved overtredelse av bestemmelsene nevnt i § 35.

Sysselmannen kan treffe vedtak etter første ledd på Svalbard. Sysselmannen kan delegere til Longyearbyen lokalstyre å fatte vedtak etter denne bestemmelsen for Longyearbyen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om salgsforbud, herunder om saksbehandlingen og om standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, første til tredje ledd ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 10. Avgifter

Kommunen kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder til dekning av sine kostnader med tilsynsoppgaver etter § 7 første ledd.

Sysselmannen, eventuelt Longyearbyen lokalstyre, kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder til dekning av sine kostnader med tilsynsoppgaver etter § 7 tredje ledd.

Helsedirektoratet kan kreve en årlig tilsynsavgift fra grossister til dekning av sine kostnader med tilsyn med grossister etter § 35. Helsedirektoratet kan videre kreve tilsynsavgift fra salgssteder de fører tilsyn med etter § 7 tredje ledd.

Helsedirektoratet kan i tillegg kreve en årlig registeravgift fra grossister for å dekke kostnadene knyttet til drift og forvaltning av register over salgssteder og grossister, jf. § 35 a.

Departementet kan gi forskrift om satser for og innbetaling av avgiftene etter denne bestemmelsen.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, første til fjerde ledd ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 11. Klage

Enkeltvedtak fattet av kommunen etter §§ 8 og 9 kan påklages til fylkesmannen.

Enkeltvedtak fattet av Helsedirektoratet etter §§ 8 og 9 kan påklages til departementet.

Enkeltvedtak fattet av Sysselmannen på Svalbard etter §§ 8 og 9 kan påklages til departementet. I de tilfeller hvor Sysselmannen har delegert myndighet til Longyearbyen lokalstyre, er Sysselmannen klageinstans for lokalstyrets vedtak.

- 0 Endret ved lover 6 mai 1988 nr. 24, 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997), endret paragrafnummer fra § 9), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføydd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 12. (Opphevet)

- 0 Endret ved lover 6 mai 1988 nr. 24, 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997 – endret paragrafnummer fra § 10), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 13. (Opphevet)

- 0 Endret ved lover 6 mai 1988 nr. 24, 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997), endret paragrafnummer fra § 11, 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 juni 2011 nr. 29 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 24 juni 2011 nr. 637), 14 juni 2013 nr. 32 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 14 juni 2013 nr. 617), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 14. (Opphevet)

- 0 Tilføydd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 15. (Opphevet)

- 0 Tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 16. (Opphevet)

- 0 Tilføydd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), opphevet ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

Kapittel 3. Salg av tobakksvarer mv.

- 0 Overskriften tilføydd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515). Overskriften endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 17. Aldersgrenser

Det er forbudt å selge eller overlate tobakksvarer, røykeutstyr, tobakksurrogater eller tobakksimitasjoner til personer under 18 år. Er det tvil om kjøperens alder, kan salg bare finne sted dersom kjøperen dokumenterer å ha fylt 18 år.

Salg av tobakksvarer til forbruker kan bare foretas av personer over 18 år. Det samme gjelder salg av tobakksimitasjoner, tobakksurrogater og røykeutstyr. Dette gjelder likevel ikke hvis en person over 18 år har daglig tilsyn med salget.

Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra aldersgrensene fastsatt i første og annet ledd, samt gi bestemmelser om aldersgrensen for innførsel av tobakksvarer, tobakksurrogater, tobakksimitasjoner og tobakksutstyr.

- 0 Tilføyd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), endret ved lover 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 18. Forbud mot selvbetjening

Selvbetjening av tobakksvarer og tobakksurrogater på utsalgssteder for forbrukere er forbudt.

Forbudet i første ledd gjelder ikke i spesialforretninger og utsalgssteder for avgiftsfritt salg på flyplasser.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 19. Forbud mot salg fra selvbetjent automat

Salg av tobakksvarer og tobakksurrogater fra selvbetjent automat er forbudt. Forbudet omfatter ikke løsninger der kunden henter ut varer fra automat med forhåndsbetalt automatkort.

Automatkort må ikke påføres vare- eller firmamerke eller andre kjennetegn for varene, kun en nøytral skriftlig angivelse av varemerkenavnet på den aktuelle varen.

Automater må ikke påføres vare- eller firmamerke eller andre kjennetegn, kun en nøytral, skriftlig angivelse av at innretningen er en automat for tobakksvarer eller tobakksurrogater.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser.

- 0 Tilføyd ved lov 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), endret ved lover 16 feb 2007 nr. 6 (ikr. 1 mars 2007 iflg. res. 16 feb 2007 nr. 172), 9 jan 2009 nr. 2 (ikr. 1 juni 2009 iflg. res. 9 jan 2009 nr. 7), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009, men annet og tredje ledd 1 jan 2010, iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 8, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 20. Forbud mot gratis utdeling av tobakksvarer

Enhver form for gratis utdeling av tobakksvarer til forbruker fra en fysisk eller juridisk person som driver næringsvirksomhet, er forbudt. Tilsvarende gjelder for tobakksimitasjoner og tobakksurrogater.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), tidligere § 20 endret paragrafnummer til § 43.

§ 21. Forbud mot omsetning med rabatt

Det er forbudt å gi spesiell rabatt ved salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker.

- 0 Endret ved lover 6 mai 1988 nr. 24, 6 juni 1997 nr. 35 (ikr. 1 nov 1997), 21 des 2001 nr. 119 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 21 des 2001 nr. 1524), 21 juni 2002 nr. 33 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 575), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 7, tidligere § 21 forsvant, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 21 a. Registreringsordning for fjernsalg

- 0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

Kapittel 4. Forbud mot reklame mv.

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 22. Forbud mot reklame

Alle former for reklame for tobakksvarer er forbudt.

Tobakksvarer må ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Et merke som hovedsakelig er kjent som et merke for tobakksvare kan ikke benyttes i reklame for andre varer eller tjenester, så lenge det aktuelle merke benyttes i forbindelse med en tobakksvare.

Tobakksvarer kan ikke lanseres ved hjelp av varemerker som er kjent som, eller i bruk som, merke for andre varer eller tjenester.

Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende for tobakkssurrogater, tobakksimitasjoner og tobakksutstyr.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser, samt gjøre unntak fra dem.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 23. Forbud mot sponsing

Alle former for tobakkssponsing er forbudt.

Med tobakkssponsing forstås i denne lov enhver form for offentlig eller privat bidrag til et arrangement, en virksomhet eller en person med den hensikt eller den direkte eller indirekte virkning å fremme salget av tobakksprodukter eller tobakkssurrogater.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 24. Forbud mot synlig oppstilling på utsalgssteder

Synlig oppstilling av tobakksvarer på utsalgssteder er forbudt. Tilsvarende gjelder for tobakksutstyr, tobakksimitasjoner, tobakkssurrogater og automatkort som gir kunden adgang til å hente ut slike varer fra automat.

Forbudet i første ledd gjelder ikke for spesialforretninger.

Det kan på utsalgssteder gis nøytrale opplysninger om pris, og om hvilke varer som

selges på stedet.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og gjøre unntak fra dem.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

Kapittel 5. Særskilte forbud mot tobakksbruk mv.

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 25. Røykeforbud i lokaler og transportmidler

I lokaler og transportmidler hvor allmennheten har adgang skal lufta være røykfri. Det samme gjelder i møterom, arbeidslokaler og serveringslokaler. Utendørs inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter skal være røykfrie.

Røyking kan likevel tillates i følgende lokaler:

- a) Beboelsesrom i institusjoner som erstatter beboerens hjem. Institusjonen plikter å gi dem som ønsker det, tilbud om røykfrie rom. Denne unntaksbestemmelse gjelder ikke for institusjoner hvor det hovedsakelig bor personer under 18 år.
- b) I særskilt angitte oppholdsrom på institusjoner som erstatter beboernes hjem og på innretninger til bruk i petroleumsvirksomheten til havs. Det må tilbys tilsvarende røykfrie oppholdsrom, og disse må ikke være mindre eller av dårligere standard enn lokaler hvor røyking tillates. På samme vilkår kan arbeidsgiver tillate røyking i særskilt angitte rom når virksomhetens art hindrer arbeidstakerne i å forlate arbeidslokalene i løpet av arbeidstiden. Denne unntaksbestemmelse gjelder ikke for institusjoner hvor det hovedsakelig bor personer under 18 år.
- c) I inntil halvparten av overnattingsrom på hoteller og andre overnattingssteder. De røykfrie overnattingsrommene må ikke være mindre eller av dårligere standard enn overnattingsrom hvor røyking tillates.

Eieren, driveren eller den som disponerer eller er ansvarlig for lokalene, området eller transportmidlene, plikter å sørge for at reglene gitt i eller i medhold av disse bestemmelsene blir overholdt. Det skal markeres med tydelige skilt at røyking er forbudt på steder hvor det kan være tvil om dette, samt ved inngangen til alle serveringssteder. For å sikre etterlevelse av forbudet mot røyking på serveringssteder og forbudene mot tobakksbruk i barnehager og skoler, jf. §§ 26 og 27, skal slike steder føre internkontroll og etablere et internkontrollsystem. Internkontrollen skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndighetene.

Person som på tross av advarsel fra eieren eller den som driver eller er ansvarlig for lokalet, området eller transportmidlet eller representant for denne, overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av paragrafen her kan bortvises fra lokalet, området eller transportmidlet.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser, herunder om hva som anses som et lokale i tobakksskadelovens¹ forstand, spesielt med hensyn til uteserveringer, om meldeplikt til tilsynsmyndighetene og om kriterier for når unntaksbestemmelsene i annet ledd kan komme til anvendelse, og kan gjøre unntak fra dem. Kongen kan i forskrift også gi nærmere bestemmelser om krav til røykfrie buffersoner ved inngangspartier til helseinstitusjoner, offentlige virksomheter og serveringslokaler.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

1 Denne loven.

§ 26. Tobakksforbud i barnehager

Tobakksbruk er forbudt i barnehagers lokaler og uteområder.

Bestemmelsene i § 25 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og kan gjøre unntak fra dem.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 27. Tobakksforbud på skoler og i skoletiden

Tobakksbruk er forbudt i grunnskoler og videregående skolars lokaler og uteområder.

Elever ved grunnskoler og videregående skoler skal være tobakksfrie i skoletiden.

Bestemmelsene i § 25 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og kan gjøre unntak fra dem.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 28. Vern av barn mot passiv røyking

Barn har rett til et røykfritt miljø. Den som er ansvarlig for barn skal medvirke til at denne retten blir oppfylt.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 28 a. Bruk av elektroniske sigaretter

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder tilsvarende for bruk av elektroniske sigaretter.

0 Tilføyd ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 29. Tilsyn med tobakksforbudene

Kommunen skal føre tilsyn med at reglene i og i medhold av §§ 25, 26 første ledd, 27 første og annet ledd og 28 a overholdes. Dreier det seg om arbeidslokaler, føres tilsynet av Arbeidstilsynet.

Reglene vedrørende kommunens og Arbeidstilsynets virksomhet som tilsynsorgan etter henholdsvis folkehelseloven kapittel 3 og arbeidsmiljøloven §§ 18-4 til 18-8 får tilsvarende anvendelse ved tilsyn etter paragrafen her.

Petroleumstilsynet fører tilsyn med at reglene i og i medhold av §§ 25 og 28 a overholdes innen det ansvarsområde Petroleumstilsynet har i petroleumsvirksomheten i henhold til arbeidsmiljøloven. Sjøfartsmyndighetene fører tilsyn med at reglene i og i medhold av §§ 25 og 28 a overholdes på skip samt fartøyer og innretninger for øvrig. I sin tilsynsmyndighet kan nevnte myndigheter bruke tilsvarende virkemidler som de har etter gjeldende regler om helseforhold og arbeidsmiljø på skip og innretninger innen petroleumsvirksomheten.

Forsvarsstaben fører tilsyn med at reglene i og i medhold av §§ 25 og 28 a overholdes på Forsvarets fartøyer.

Sysselemanden fører tilsyn med at reglene i og i medhold av §§ 25, 26, 27 og 28 a overholdes på Svalbard. Sysselemanden kan overlata til Longyearbyen lokalstyre å føre tilsyn for Longyearbyen.

Tilsynsmyndigheten kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra regler gitt i eller i medhold av §§ 25 og 28 a og sette vilkår for eventuell dispensasjon. På arbeidsplasser med arbeidsmiljøutvalg skal uttalelse fra utvalget legges ved søknaden. På arbeidsplasser uten arbeidsmiljøutvalg skal uttalelse fra verneombud legges ved.

Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og kan gjøre unntak fra dem.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

Kapittel 6. Merking og utforming av tobakksvarer mv.

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 30. *Standardisert utforming av pakninger og varer*

Det er forbudt å føre inn i Norge eller selge tobakbspakninger og tobakksvarer som ikke har standardisert utforming etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet i forskrift. Standardiseringen kan for eksempel gjelde farge, form, utseende, materiale og merking, herunder bruk av varemerke, logo og andre elementer knyttet til merkevarebygging.

Departementet kan i forskrift fastsette krav om tilsvarende standardisering for tobakksutstyr og tobakkssurrogater, og gjøre unntak for enkelte produktkategorier. Departementet kan i forskrift sette begrensninger for hvilke typer utsalgssteder som kan selge varer som er gitt unntak fra standardiseringskravet.

- 0 Tilføyd ved lov 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997), endret ved lover 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), endret paragrafnummer fra § 8, 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 9, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 30 a. *Helseadvarsel og produktpresentasjon*

Det er forbudt å føre inn i Norge eller selge tobakksvarer, elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere samt urtebaserte røykeprodukter, som ikke er merket med helseadvarsel.

[Det er forbudt å føre inn i Norge eller selge tobakksvarer, urtebaserte røykeprodukter, elektroniske sigaretter eller gjenoppfyllingsbeholdere merket med elementer, herunder tekst, navn, varemerke, symboler, illustrasjoner eller andre tegn, som

- a) fremmer eller oppfordrer til bruk ved å gi et villledende inntrykk av produktets egenskaper, helseeffekt, risiko eller utslipp,
- b) inneholder informasjon om mengden nikotin, tjære eller karbonmonoksid,
- c) gir inntrykk av at et spesielt produkt er mindre helseskadelig enn andre eller har vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaper eller andre helsemessige eller livsstilsmessige fordeler,
- d) henviser til smak, lukt eller andre tilsetningsstoffer eller fraværet av slike,
- e) ligner et næringsmiddel eller kosmetikk eller
- f) gir inntrykk av at et produkt har miljømessige eller økonomiske fordeler.

Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder ikke for nikotinfrie elektroniske sigaretter til engangsbruk og nikotinfrie gjenoppfyllingsbeholdere. Forbudet mot informasjon om nikotinnhold i annet ledd bokstav b og smakstilsetninger i annet ledd bokstav d gjelder ikke for elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere. Annet ledd bokstav d og bokstav f gjelder ikke for urtebaserte røykeprodukter, men det kan likevel ikke oppgis at produktet er fritt for tilsetningsstoffer eller smakstilsetninger.]¹

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av

kravene i første og annet ledd samt gjøre unntak fra dem.

- 0 Tilføyd ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 for første og fjerde ledd iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415, annet og tredje ledd fra den tid Kongen bestemmer).
- 1 Annet og tredje ledd ikr. fra den tid Kongen bestemmer.

§ 31. Forbud mot produkter for å skjule helseadvarslene

Det er forbudt å føre inn i Norge eller selge etuier-, esker, omslag, innpakninger og ethvert annet produkt som har til hensikt helt eller delvis å skjule eller tilsløre helseadvarslene i § 30 a første ledd.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 32. Tobakksvarens innhold

[Det er forbudt å føre inn i Norge eller selge sigaretter og rulletobakk med karakteristisk smak. Med karakteristisk smak menes en klart merkbar lukt eller smak av annet enn tobakk, som resultat av et tilsetningsstoff eller en kombinasjon av tilsetningsstoffer, for eksempel frukt, krydder, urter, alkohol, godteri, mentol eller vanilje, og som er merkbar før eller under forbruk av varen. Departementet kan gi utfyllende forskrifter, herunder om saksbehandlingen for vurderingen av om et produkt anses ha karakteristisk smak, og gjøre unntak fra forbudet.]

1

Departementet kan gi forskrifter om tobakksvarens og tobakkssurrogaters innhold, herunder forbud mot enkelte typer tilsetningsstoffer, maksimalgrenser for innhold og utslipp, samt om metoder for og kontroll med utslippsmålinger. Tilsvarende gjelder for tobakksvarens komponenter, herunder filter, papir, kapsler mv.

Departementet kan i forskrift fastsette gebyrer for myndighetenes arbeid med og kontroll av ingredienser og utslippsmålinger.

- 0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 6 mai 1988 nr. 24, 20 juli 1991 nr. 66, 17 jan 1997 nr. 13 (ikr. 1 mars 1997), 23 mai 2003 nr. 34 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 23 mai 2003 nr. 626), 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 10, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 for annet og tredje ledd iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415). Endres ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer for første ledd).
- 1 Første ledd ikr. fra den tid Konge bestemmer.

§ 33. Minstestørrelse på forpakninger av tobakksvarens

Departementet kan gi forskrifter om minstevekt og minste antall tobakksvarens per enkeltforpakning som kan selges i detalj salg.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 34. Forbrukertesting

Enhver form for testing av tobakksvarens og tobakkssurrogater samt pakninger ved hjelp av forbrukere, er forbudt.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

Kapittel 6A. Elektroniske sigaretter, urtebaserte røykeprodukter og nye tobakksprodukter

0 Kapitlet tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 34 a. *Registrering, kvalitet og sikkerhet ved elektroniske sigaretter mv.*

0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 34 b. *Skadelige og uønskede virkninger av elektroniske sigaretter mv.*

0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 34 c. *Markedsovervåking av elektroniske sigaretter mv.*

0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 34 d. *Godkjenningsordning for nye tobakks- og nikotinprodukter*

0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

Kapittel 7. Tilsyn og reaksjoner på regelbrudd

0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), overskriften endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 35. *Tilsynsansvar*

Helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i §§ 6, 9, 19 til 24, 30 til 34, 34 c og 34 d og bestemmelser gitt i medhold av disse lovbestemmelsene, overholdes. Direktoratet fører tilsyn med kravene i §§ 30 a og 32 når det gjelder tobakksvarer og urtebaserte røykeprodukter. Grossister plikter å gi Helsedirektoratet tilgang til lokaler, herunder varelager, nødvendige opplysninger, vareprøver og annen relevant bistand.

[Statens legemiddelverk fører tilsyn med at bestemmelsene i §§ 34 a og 34 b og bestemmelser gitt i medhold av disse, overholdes. Det samme gjelder kravene om helseadvarsel og produktpresentasjon i § 30 a når det gjelder elektroniske sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere.]¹

Tilsynsmyndigheten kan foreta slik granskning og besiktigelse som den finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven, og gir de pålegg og treffer de vedtak som er nødvendige for gjennomføringen av tilsynet.

Departementet kan gi utfyllende forskrifter om gjennomføringen av tilsynet.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lover 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 for første, tredje og fjerde ledd iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415, men annet ledd ikr. fra den tid Kongen bestemmer), 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

1 Annet ledd ikr. fra den tid Kongen bestemmer.

§ 35 a. *Register for salg av tobakksvarer og tobakksurrogater.*

Helsedirektoratet forvalter et register over salgssteder og grossister for tobakksvarer og tobakksurrogater, jf. §§ 4 og 6. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om forvaltningen av registeret, herunder om retting og sletting av opplysninger.

0 Tilføyd ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

§ 36. Retting og tvangsmulkt

Finner tilsynsmyndigheten at noen av bestemmelsene nevnt i § 35 er overtrådt, kan den pålegge retting av forholdet. Samtidig settes en frist for rettingen. Tilsynsmyndigheten kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet er opphørt.

Samtidig med at pålegg om retting gis, kan tvangsmulkt fastsettes. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom direktoratet ved avdekking av en overtredelse av § 22 eller bestemmelser gitt i medhold av denne, finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd på reklamebestemmelsene som ikke kan stanses etter første og annet ledd, kan det på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunkt ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Når særlige grunner taler for det, kan tilsynsmyndigheten helt eller delvis frafalle ilagt tvangsmulkt.

For Svalbard kan Sysselmannen fatte vedtak etter denne paragrafen.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 37. Klage på vedtak om retting og tvangsmulkt

Vedtak etter § 36 på grunnlag av overtredelser av §§ 20, 21, 22, 23, 30, 30 a, 31 og 33 eller bestemmelser gitt i medhold til disse, kan påklages til Markedsrådet. Ved behandlingen i Markedsrådet gjelder de saksbehandlingsregler som er gitt i eller i medhold av markedsføringsloven så langt de passer.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 37 a. Tilbakekall av registrering, godkjenning og omsetningsforbud

- 0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

Kapittel 8. Opplysnings- og rapporteringsplikter

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), overskriften endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 38. Opplysnings- og rapporteringsplikter mv.

Enhver plikter etter pålegg av tilsynsmyndigheten å gi de opplysninger som er nødvendige for å forebygge helseskader som bruk av tobakksvare eller tobakkssurrogater medfører eller gjennomføre gjøremål etter loven.

Produsenter og importører av tobakksvare skal rapportere til direktoratet om tobakksvares innhold og utslipp, og om salgsvolum. De skal også sende inn alle markeds- og forbrukerundersøkelser knyttet til ingredienser og utslipp, og sammendrag av markedsundersøkelser i forbindelse med lansering av nye produkter. Det samme gjelder ved vesentlige endringer.

[Produsenter og importører av urtebaserte røykeprodukter skal rapportere til direktoratet om produktenes ingredienser. Det samme gjelder når sammensetningen av ingrediensene i et produkt endres.]¹

Direktoratet kan kreve at den som tilvirker eller innfører tobakksvare skal legge frem en representativ prøve av produktet eller iverksette undersøkelser som er nødvendig for å vurdere produktets egenskaper og virkninger. Kostnadene ved slike undersøkelser bæres av vedkommende tilvirker eller importør. Direktoratet kan bestemme at kostnadene helt eller delvis skal dekkes av det offentlige.

Direktoratet kan selv iverksette slike undersøkelser, og kan pålegge tilvirker eller importør å bære kostnadene ved undersøkelsen. Kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av rapporteringsplikten i annet og tredje ledd, herunder plikt til å utføre studier og utarbeide rapporter, og gjøre unntak fra rapporteringsplikten.

Departementet kan i forskrift pålegge produsenter og importører å betale gebyrer for myndighetenes arbeid med mottak, lagring, håndtering, analyse og offentliggjøring av opplysningene som er omtalt i annet, tredje og sjette ledd.

0 Tilføyd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), endret ved lover 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 15, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415 med unntak av tredje ledd som trer ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

1 Tredje ledd ikr. fra den tid Kongen bestemmer.

§ 39. Opplysninger til statistiske formål mv.

Departementet kan gi forskrifter om plikt for tilsynsmyndigheter, og enhver virksomhet eller person som er involvert i produksjon, import, distribusjon eller detaljsalg av tobakksvare eller relaterte produkter, til å avgi opplysninger til statistiske formål.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415).

§ 40. Opplysningsplikt om importører av tobakksvare mv.

Toll- og avgiftsetaten skal uten hinder av lovbestemt taushetsplikt på forespørsel fra Helsedirektoratet gi de opplysninger som er nødvendige for at direktoratet skal kunne holde oversikt over hvem som driver import av tobakksvare, tobakksimitasjoner og tobakkssurrogater, herunder opplysninger om kvantum og type produkter.

0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 40 a. Utlevering av opplysninger

0 Tilføyes ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

Kapittel 9. Avsluttende bestemmelser

0 Overskriften tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515).

§ 41. Forbud mot eksport av snus

Det er forbudt å eksportere snus til land som er medlem av det Europeiske Økonomiske Samarbeidsområde, og som har utferdiget forbud mot omsetning av snus.

Eksportforbudet gjelder ikke for snus som tas med av en reisende til dennes personlige

bruk eller til gave for personlig bruk.

Med snus menes i denne bestemmelse tobakksvarer beregnet på oral bruk, laget helt eller delvis av tobakk, med unntak av de tobakksvarer som er beregnet på å røykes eller tygges.

- 0 Tilføyd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), endret ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 18.

§ 42. *Forbud mot enkelte produktkategorier*

Departementet kan forby innførsel og salg av bestemte produktkategorier på bakgrunn av særlige forhold dersom dette anses nødvendig for å beskytte folkehelsen.

- 0 Tilføyd ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415, tidligere § 42 endret paragrafnummer til § 44).

§ 43. *Beslag og destruksjon av ulovlig importerte varer*

Tobakksvarer, tobakksurrogater og tobakksutstyr som importeres i strid med bestemmelser i denne lov med forskrifter, kan tilbakeholdes, beslaglegges og destrueres.

Ved tilbakehold skal mottakeren varsles om at varen kan bli beslaglagt og destruert. Mottakeren skal gis mulighet til å uttale seg i saken innen en nærmere angitt frist.

Dersom mottakeren ikke avgir uttalelse innen fristen, kan varen beslaglegges og destrueres. Forvaltningsloven §§ 23, 24, 25 og 27 kommer ikke til anvendelse der mottaker ikke har gitt tilbakemelding innen fristen.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder fastsette frister for å gi tilbakemelding på varsel gitt etter andre ledd.

Kongen kan i forskrift gjøre unntak fra klagerett over vedtak fattet i medhold av denne bestemmelsen.

- 0 Tilføyd ved lov 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415, tidligere § 43 endret paragrafnummer til § 45).

§ 44. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud eller påbud gitt i eller i medhold av denne lov straffes med bøter. Forsøk straffes på samme måte.

Denne bestemmelse får ikke anvendelse på § 28.

Departementet kan ved forskrift bestemme at straff for uaktsom overtredelse ikke skal anvendes uten etter advarsel fra politiet.

- 0 Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret ved lover 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015), 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 apr 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), endret paragrafnummer fra § 42.

§ 45. ¹ *Forskriftshjemmel*

Departementet kan gi overgangsregler og forskrifter ellers til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i denne lov.

- 0 Tilføyd ved lov 3 apr 2009 nr. 18 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 3 apr 2009 nr. 395), endret ved lover 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515), endret paragrafnummer fra § 20, 10 feb 2017 nr. 5 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 415), endret fra § 43.

- 1 Alle lover har en ikrafttredelse. I denne loven ble den fjernet ved lov 24 mai 2013 nr. 17. Loven trådte i kraft 1 juli 1975.